

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до практичних занять та виконання самостійної роботи
з навчальної дисципліни

**«АРХІТЕКТУРНЕ ПРОЄКТУВАННЯ:
БУДІВЛЯ ЗІ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОЮ
ФУНКЦІЄЮ»**

*(для студентів 3 курсу денної форми навчання
спеціальності 191 – Архітектура та містобудування)*

Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2021

Методичні рекомендації до практичних занять та виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Архітектурне проектування: Будівля зі спортивно-оздоровчою функцією» (для студентів 3 курсу денної форми навчання спеціальності 191 – Архітектура та містобудування) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. : Ю. В. Жмурко, Д. М. Вітченко. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 21 с.

Укладачі: канд. арх., доц. Ю. В. Жмурко,
канд. арх., ст. викл. Д. М. Вітченко

Рецензент

І. В. Древаль, доктор архітектури, доцент кафедри містобудування Харківського національного університету імені О. М. Бекетова

Рекомендовано кафедрою містобудування, протокол № 4 від 10.12.2020.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1 ОБСЯГИ І ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНОЇ І САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МОДУЛЯМИ ТА ТЕМАМИ	5
1.1 Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	5
1.2 Програма навчальної дисципліни	5
1.3 Мета практичної та самостійної роботи з практичного курсу.....	6
2 СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА ВІДПОВІДНО ДО ПОБУДОВИ КУРСУ	7
2.1 Інформаційний обсяг (зміст) практичної роботи	7
2.2 Інформаційний обсяг (зміст) самостійної роботи.....	8
2.3 Архітектурне проектування. Вимоги до виконання завдань практичної та самостійної роботи	8
3 САМОСТІЙНА НАВЧАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТА ВІДПОВІДНО ДО ПОБУДОВИ КУРСУ	14
4 ЗАСОБИ КОНТРОЛЮ ТА СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ.....	18
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ	19

ВСТУП

Метою викладання навчальної дисципліни «Архітектурне проектування: Будівля зі спортивно-оздоровчою функцією» є забезпечення студента знаннями теоретично-практичних основ загальної підготовки архітектора, що складається з розвитку об'ємно-просторового й композиційного мислення; вироблення у студента розуміння й практичних навичок у підходах до проектування містобудівного довкілля як складної просторової системи навколишнього середовища; оволодіння різними техніками архітектурної графіки.

Головне завдання курсу архітектурного проектування – навчити студента аспектам творчого пошуку в масштабах містобудівних об'єктів, пізнати реальне архітектурне середовище як єдине ціле на різних рівнях структурної організації середовища і прилучити до багатофакторного аналізу і наступного синтезу творчих задумів. У поєднанні інтуїтивної і логічної частин творчого процесу формується цілісність сприйняття архітектурного середовища.

По-перше, студент має освоїти методику проектування, що адекватна природі сприйняття людиною містобудівного об'єкта. Студент повинен уміти формувати образну єдність архітектурного середовища селища, що запроектоване в попередньому семестрі, синтезуючи в замальовках щоденні мозаїчні враження – від житлових груп до центру і від центру до інтерерів громадської будівлі зі спортивно-оздоровчою функцією. По-друге, студент має навчитися поєднувати просторову структуру, що утворена природним ландшафтом, з функціонально-обумовленою системою громадських центрів і з мережею вулиць і майданів, які утворюють динамічну структуру.

Ці методичні вказівки призначені для виконання студентами 3 курсу проекту громадської будівлі (спортивно-оздоровчого комплексу) в структурі селища на 6 тис. жителів, в якому повинен бути вирішений комплекс архітектурно-планувальних, інженерно-технічних, екологічних і естетичних питань з детальною розробкою громадської будівлі (спортивно-оздоровчого комплексу).

1 ОБСЯГИ І ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНОЇ І САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1.1 Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1 Проектування будівлі зі спортивно-оздоровчою функцією

Змістовий модуль 1.1 Передпроектний аналіз і концепція архітектурного рішення об'єкту.

Тема 1.1.1 Основні засади розміщення спортивно-оздоровчої будівлі в структурі населеного пункту.

Тема 1.1.2 Аналіз містобудівельних та архітектурно-художніх умов території проектування

Тема 1.1.3 Проектування генерального плану з урахуванням діючих норм та містобудівельних умов

Тема 1.1.4 Об'ємно-просторове обґрунтування та ескізування спортивно-оздоровчої будівлі

Змістовий модуль 1.2 Функціонально-планувальне, конструктивне та композиційне рішення об'єкту.

Тема 1.2.1 Функціонально-просторова організація спортивно-оздоровчої будівлі, розроблення згідно композиційної ескіз-ідеї.

Тема 1.2.2 Архітектурно-планувальне рішення спортивно-оздоровчої будівлі.

Тема 1.2.3 Графічне оформлення проекту та завершення текстової пояснювальної частини проекту.

1.2 Розподіл часу за модулями та змістовими модулями і форми навчальної роботи студентів

Таблиця 1.1 – Розподіл часу за змістовними модулями

Змістові модулі	Кількість годин				
	усього	лек.	практ.	лаб.	сам. роб.
МОДУЛЬ 1 (п'ятий семестр)	105		60		45
Змістовий модуль 1.1	45		30		15
Змістовий модуль 1.2	45		30		15
Підсумковий контроль	15				15

1.3 Мета практичної та самостійної роботи з практичного курсу

Самостійною та практичною формою вивчення дисципліни є:

1. Серія графічних завдань, що виконуються послідовно в процесі проектування громадської будівлі – спортивно-оздоровчого комплексу.

2. Аналіз аналогів будівлі зі спортивно-оздоровчою функцією.
3. Вивчення відповідної нормативної документації.

Мета практичної та самостійної роботи.

Основними завданнями вивчення курсу «Архітектурне проектування: Будівля зі спортивно-оздоровчою функцією» є формування у студента розуміння середовища як першооснови архітектури та підґрунтя для творчих пошуків архітектора; усвідомлення архітектури в цілому як частки загальної культури та художньої культури зокрема; надання практичних навичок застосування правил архітектурної композиції; вивчення комплексу наукових й технічних проблем для виконання архітектурних проектів за реальною тематикою.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти основними принципами комплексного формування архітектурно-просторового середовища; аналізувати та враховувати при проектуванні особливості природно-кліматичні, інженерно-геологічні, інфраструктурні умови для проектування містобудівних та архітектурних об'єктів; знати теоретичні основи та нормативні правила проектування містобудівних та архітектурних об'єктів.

Також студент в ході практичної та самостійної роботи навчається застосовувати отримані теоретичні знання в практичній роботі; приймати ефективні рішення щодо створення об'єктів містобудування та архітектури.

2 СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА ВІДПОВІДНО ДО ПОБУДОВИ КУРСУ

2.1 Інформаційний обсяг (зміст) практичної роботи

Таблиця 2.1 – Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
1	2
МОДУЛЬ 1 Проектування будівлі зі спортивно-оздоровчою функцією	
Змістовий модуль 1.1 Передпроектний аналіз і концепція архітектурного рішення об'єкту	
Тема 1.1.1 Основні засади розміщення спортивно-оздоровчої будівлі в структурі населеного пункту: 1. Типологічні особливості будівлі з спортивно-оздоровчою функцією. 2. Функціональні, композиційно-естетичні, нормативні засади розміщення будівлі зі спортивно-оздоровчою функцією в структурі населеного пункту.	4
Тема 1.1.2 Аналіз містобудівельних та архітектурно-художніх умов території проектування: 1. Вибір ділянки для проектування. 2. Аналіз території в структурі населеного пункту. Аналіз характеру рельєфу, транспортної організації і функціонального зонування території.	6
Тема 1.1.3 Проектування генерального плану з урахуванням діючих норм та містобудівельних умов: 1. Аналіз аналогів генеральних планів території будівлі зі спортивно оздоровчою функцією. 2. Розміщення спортивно-оздоровчої будівлі з урахуванням діючих норм. 3. Розробка генерального плану території, розміщення елементів інфраструктури.	10
Тема 1.1.4 Об'ємно-просторове обґрунтування та ескізування спортивно-оздоровчої будівлі: 1. Аналоги і композиційні приклади вирішення просторової структури архітектурних ансамблів спортивно-оздоровчих комплексів. 2. Формування ескіз-ідеї просторової структури.	10

Продовження таблиці 2.1

1	2
Змістовий модуль 5.2 Функціонально-планувальне, конструктивне та композиційне рішення об'єкту	
Тема 1.2.2 Функціонально-просторова організація громадської будівлі, розроблення згідно композиційної ескіз-ідеї: 1. Просторово-часова структура спортивно - оздоровчої будівлі. 2. Єдність функціонального і композиційного рішення. Плани, розрізи громадської будівлі. 3. Архітектура землі. Перспектива з пташиного польоту.	10
Тема 1.3.1. Архітектурно-планувальне рішення громадської будівлі (спортивно-оздоровчого комплексу) Розроблення об'ємно-планувальних рішень: 1. Просторове вирішення «аван-вестибюльного» вузла як посередника між зовнішньою і внутрішньою структурою. 2. Конструктивне вирішення спортивно-оздоровчого комплексу і вибір будівельних матеріалів. 3. Детальне розроблення всіх груп приміщень відповідно до діючих нормативів.	10
Тема 1.3.2. Графічне оформлення проекту та завершення текстової пояснювальної частини проекту: 1. Композиція видових перспектив. 2. Компановка всіх креслень на визначеному форматі аркуша. 3. Визначення ТЕП. 4. Структура пояснювальної записки.	10

2.2 Інформаційний обсяг (зміст) самостійної роботи

Таблиця 2.2 – Теми завдань до самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
1	2
МОДУЛЬ 1 Проектування будівлі зі спортивно-оздоровчою функцією	
Змістовий модуль 1.1 Передпроектний аналіз і концепція архітектурного рішення об'єкту	
Самостійна робота за ЗМ 1.1 Аналіз аналогів будівлі зі спортивно-оздоровчою функцією.	15
Змістовий модуль 1.2 Функціонально-планувальне, конструктивне та композиційне рішення об'єкту	
Самостійна робота за ЗМ 2.1 Графічне оформлення проекту, текстова частина.	5
Підсумковий контроль. Підготовка до заліку	15
Разом	45

2.3 Архітектурне проектування. Вимоги до виконання завдань практичної та самостійної роботи

Першим кроком в навчальному проєкті є збирання даних про існуючий стан місцевості і формування уявлень на тему організації громадської будівлі в структурі селища. Детальний аналіз місцевості дає змогу відповісти на запитання: які вирішення є можливі, а також скільки серед цих, можливо, суперечних задумів, можна буде реалізувати.

Вихідні дані:

На початку практичної роботи кожен студент одержує від керівника комплект вихідних даних до практичних занять у складі:

1. Топогеодезична підоснова у М 1:500, М 1:1000 (М1:2000).

Таблиця 2.3 – Етапи виконання проєкту

I етап	II етап	III етап	IV етап
А. 1 Аналіз існуючого архітектурно-просторового середовища	В. Вивчення аналогів	Д. Створення ескіз-ідеї	Є. Графічне оформлення
Б. Функціональне осмислення	Г. Ескізування		

Виконання **клаузури 1.** Аналіз існуючого архітектурно-просторового середовища.

Графічне виконання аналізу просторової структури ландшафту, функціонального зонування території та композиційних зв'язків.

Виконання й обговорення клаузури 1.

Завдання клаузури:

- визначити унікальні властивості території дослідження;
- обґрунтувати вибір даної території для подальшого проектування;
- розробити функціональне зонування території;
- виявити композиційні зв'язки уздовж основних шляхів руху.

Змістовий графічний склад завдання: за допомогою умовних графічних позначень необхідно показати на топографічній підоснові основні морфологію рельєфу, екологічні особливості (наявність акваторій, лісових масивів, діаграму режиму вітрів, тощо), наявні функціональні зони та архітектурні об'єкти. Схема має також містити аналіз естетичних властивостей ландшафту, результатом якого є визначення й нанесення на схему: композиційних осей й вузлів, видових точок, фронтів панорамного сприйняття.

Клаузура виконується в масштабі 1:1000 (1:500).

Виконання клаузури 2. Схема генерального плану території спортивно-оздоровчого комплексу

Виконання і обговорення клаузури 2

Завдання клаузури:

- опрацювати комунікаційні зв'язки і трасування внутрішніх шляхів руху;
- побудувати схему планувально-функціональної структури території спортивно-оздоровчого комплексу;
- розробити ескіз генерального плану.

Змістовий графічний склад завдання: схема генерального плану території комплексу виконані на папері у будь-якій техніці на вільний вибір студента.

Виконання клаузури 3. Ескіз-ідея композиційної та функціонально-просторової організація спортивно-оздоровчої будівлі.

Виконання і обговорення клаузури 3.

Завдання клаузури:

- побудувати перспективу «з пташиного польоту» спортивного комплексу в структурі громадського центру;
- детально відтворити композиційний сюжет у замальовках по ходу пересування навколо спортивного комплексу з малюнком кульмінаційного розкриття із інтерєру громадського комплексу;
- створити ескіз функціональної схеми спортивно-оздоровчого комплексу.

Змістовий графічний склад завдання: перспективний тривимірний вид громадського комплексу у структурі громадського центру міста виконати на папері у будь-якій техніці на вільний вибір студента, видові перспективи з точки зору людини, схеми.

Мета – вирішення принципової структури: громадського будинку (спортивно-оздоровчої будівлі) згідно соціально-функціональним і композиційним визначенням.

Завдання – поєднати чуттєві враження від впливу на людину існуючого середовища з формою майбутньої громадської будівлі; представити проект не як зіставлення геометричних фігур, а як результат образних трансформацій побаченого в природі. Обґрунтувати проектне вирішення від художньої інтерпретації ландшафтного впливу до вибору тектонічних схем, що раціонально пояснюють творчий задум.

Згідно з цим, проект складається не тільки з формальних креслень планів і розтину, але вмщує весь хід творчого процесу – від вивчення існуючої ситуації і створення художнього замислу, до функціональних і композиційних

зав'язків інтер'єру з зовнішнім середовищем.

Необхідно визначити склад основних приміщень і об'ємно-просторових елементів, що входять спортивно-оздоровчого комплексу. На схемі організувати систему функціонального взаємозв'язку зовнішнього і внутрішнього середовища громадського будинку, відповідно до загальної структури. Накреслити ескізи планів та розрізів.

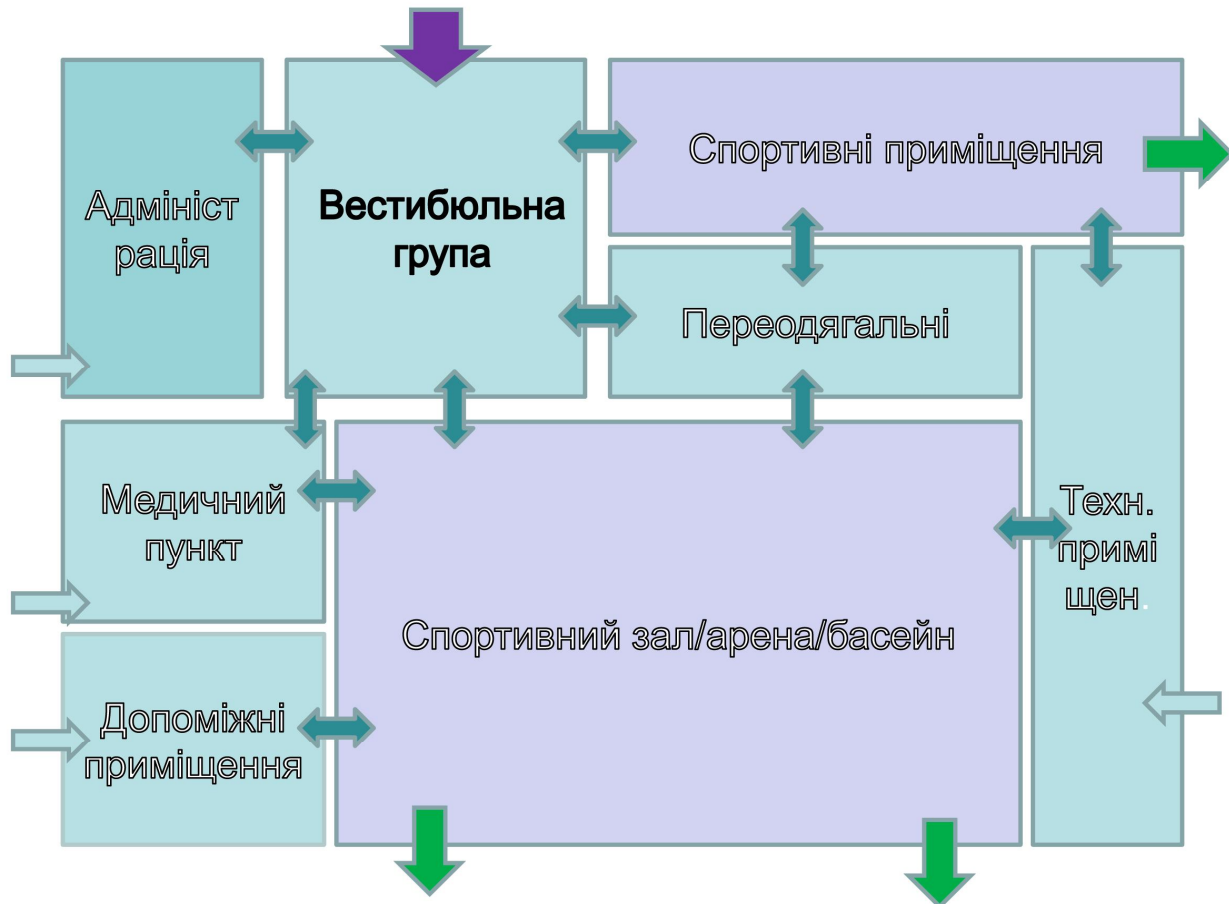

Рисунок 2.1 – Схема функціональних зв'язків спортивно-оздоровчого комплексу

Сучасні спортивно-оздоровчі будівлі являють собою складну розвинуту об'ємно-просторову структуру, що повинна забезпечити як оптимальні функціонально-технологічні якості, так і архітектурно-художню виразність ансамблю. Об'ємно-просторову організацію громадських будівель, чи взаємозв'язок приміщень, визначають функціональна і композиційна структури. Цей взаємозв'язок забезпечується комунікаційними розподільними вузлами, приміщеннями, основним функціональним призначенням яких є рух людей. Коридори, рекреації, пасажі, проходи відносяться до горизонтальних комунікацій; сходи, ліфти, пандуси, ескалатори – до вертикальних комунікацій.

Основні композиційні елементи громадських будівель.

Просторова організація спортивно-оздоровчого комплексу визначається розташуванням композиційного «ядра» – найзначніших по функції і розмірам приміщень, і взаємозв'язком «ядра» з структурними вузлами і групами інших приміщень: по горизонталі (у площині поверху) і вертикалі (між поверхами).

До структурних вузлів у громадському будинку відносяться:

- вхідні групи (тамбури, вестибюлі, гардеробні);
- групи основних приміщень (зали для спортивних занять);
- групи підсобних і допоміжних приміщень, санітарні вузли;
- горизонтальні комунікації (коридори, фойє, галереї, холи);
- вертикальні комунікації (сходи, ліфти, ескалатори).

Виконання клаузури 4. Архітектурно-планувальне рішення спортивно-оздоровчої будівлі.

Виконання і обговорення клаузури.

Завдання клаузури:

– представлення об'ємно-просторової, планувальної структури громадського комплексу, що проектується у вигляді двовимірних проєкцій: планів, фасадів, розрізів та тривимірних перспективних моделей.

Змістовий графічний склад завдання: ескізи планів, фасадів, розрізів виконані на папері у М 1:100 (М 1:200), тривимірні перспективні рисунки з різних позицій і відстаней громадського комплексу.

Виконання клаузури 5. Тектонічне рішення спортивно-оздоровчої будівлі.

Виконання і обговорення клаузури 5.

Завдання клаузури:

– застосувати на практиці принцип єдності двох факторів єдності просторово-тектонічної ідеї громадської будівлі: головної ідеї або теми композиції і естетичного виду будівельних конструкцій, і полягає у відповідності вибору конструктивної структури і будівельних матеріалів з образною композиційною і функціонально обумовленою структурою комплексу.

Змістовий графічний склад завдання: перспективний тривимірний ескіз тектонічної структури комплексу, виконані на папері у будь-якій техніці на вільний вибір студента.

Мета – винайти конструктивне рішення структури спортивно-оздоровчої будівлі згідно з тектонічною ідеєю.

Завдання – виявити тектонічну ідею. Винайти варіанти конструктивного вирішення просторової структури спортивно-оздоровчого комплексу згідно з конструкціям і будівельним матеріалам. Створити архітектурний образ

споруди, що шляхом композиційно-художнього вираження тектоніки одержує необхідні масштабні членування, визначено художній вигляд і пропорції.

Сутність просторово-тектонічної ідеї спортивно-оздоровчої будівлі полягає в об'єднанні двох факторів: головної ідеї чи теми композиції і естетичного вигляду будівельних конструкцій, і полягає у відповідності вибору конструктивної структури і будівельних матеріалів до образної композиційно і функціонально обумовленої структури комплексу. Так, спочатку виявляються головні і другорядні форми. Головне – це те, для чого створюється архітектурна споруда. Головне в архітектурній композиції визначається змістом архітектурної споруди, тобто її соціальним призначенням, сукупністю функціональних і ідейних вимог. Другорядне – все те, що доповнює і служить головній меті, підкреслюючи і підсилюючи її зміст. Конструктивне вирішення ґрунтується на об'єднанні ескіз-ідеї з функціональними вимогами.

Виконання клаузури 6. Архітектура землі. Просторове вирішення «аван-вестибюльного» вузла як посередника між зовнішньою і внутрішньою структурою спортивно-оздоровчої будівлі.

Виконання і обговорення клаузури 6.

Завдання клаузури: розкрити композиційного сюжету зв'язку інтер'єру громадського простору з екстер'єром площі за допомогою послідовних рисунків інтер'єру приміщень громадського комплексу, що проектується.

Змістовий графічний склад завдання: перспективні тривимірні види з різних напрямів від входу і вестибюлю до центральної зали, з якої можна побачити площу з формою-посередником (скульптурною групою чи деревом) і частину пройденого шляху, виконані на папері у будь-якій техніці на вільний вибір студента.

3 СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА ВІДПОВІДНО ДО ПОБУДОВИ КУРСУ

Самостійна навчальна робота студента становить альбом графічних завдань за темами практичного курсу, написання пояснювальної записки та графічне оформлення проекту.

Змістовий модуль 1.1 Передпроектний аналіз і концепція архітектурного рішення об'єкту.

Завдання 1. Підбір та аналіз аналогів будівлі зі спортивно-оздоровчою функцією.

Змістовий графічний склад завдання: знайдені прототипи подаються у вигляді альбому анотованих ілюстрацій формату А3 й у форматі електронного документу.

Завдання 2. Вивчення нормативної документації за тематикою курсу дисципліни.

Змістовий модуль 1.2 Функціонально-планувальне, конструктивне та композиційне рішення об'єкту.

Завдання 3. Графічне оформлення проекту, текстова частина.

Графічне оформлення проекту:

1. Графічну частину виконують на аркушах відповідного формату фломастером, рапідграфом або пером, або із застосуванням комп'ютерної графіки. На малюнках повинні бути відображені: загальний вигляд об'єкта (будівлі, ансамблю, середовища тощо), його плани (для містобудівного об'єкта – генеральний план), внутрішня просторова структура, інтер'єри та інші зображення, що розкривають архітектурну ідею об'єкта.

2. Зображення архітектурних об'єктів необхідно починати з показування позиції людини і лінії горизонту. На графічних зображеннях необхідно показувати світлові характеристики.

3. Для прикладів необхідно використовувати: рисунки архітектурних ансамблів (перспективи з реальних позицій і з «пташиного польоту»); рисунки оточуючого середовища.

4. Основні креслення: Плани і розріз громадської будівлі (спортивно-оздоровчої будівлі) у М 1:200, чи у М 1:400. Креслення планів і розрізу повинні мати центральні осі, габаритні розміри, зовнішні та внутрішні основні відмітки висот. Рівень підлоги визначається відміткою 0,00 і знаходиться на 0,15 м вище від рівня землі.

Склад проекту (графічна частина)

1. Схема генерального плану спортивно-оздоровчого комплексу М 1:500.
2. Плани спортивно-оздоровчого комплексу М1:200.
3. Розрізи спортивно-оздоровчого комплексу М1:100.
4. Фасади спортивно-оздоровчого комплексу М1:100.
5. Перспектива з пташиного польоту спортивно-оздоровчого комплексу з прилеглою територією.
6. Видові перспективи з точки зору людини з різних ракурсів та дистанції.

Структура пояснювальної записки

Вступ. Взаємозв'язок зовнішніх і внутрішніх структур.

1 Виявлення закономірностей формування багаторівневої просторово-часової структури ансамблю «площа – громадський будинок (спортивно-оздоровчий комплекс)».

1.2 Взаємозв'язок композиційного вирішення громадської будівлі з рішенням громадського центру. Просторова структура громадського центру і спортивно оздоровчої будівлі.

1.3 Аналоги вирішення архітектурних комплексів.

1.4 Тектонічне виявлення взаємозв'язку громадського будинку з ландшафтом.

1.5 Просторово-часова структура спортивно-оздоровчої будівлі. Виявлення домінуючих композиційно-функціональних вузлів. Видові кадри з площі на громадський будинок і в інтер'єрі, що створюють його образ.

2 Функціональний і художній взаємозв'язок зовнішніх і внутрішніх просторів.

2.1 Конструктивна структура спортивно-оздоровчої будівлі.

2.2 Функціональна структура спортивно-оздоровчої будівлі.

2.3 Композиційне вирішення аван-вестибюльного вузла як посередника між зовнішньою і внутрішньою структурами.

3 Композиційне і естетичне вирішення ролі громадської будівлі в загальній містобудівній структурі.

3.1 Основне композиційне відкриття з інтер'єру на домінанту.

3.2 Архітектура землі. Масштабне відношення аван-вестибюльної площі до оточуючої забудови і до людини.

3.3 Роль громадського комплексу у створенні художнього образу селища.

4 Техніко-економічні показники.

Список використаних джерел.

Додатки.

Таблиця 3.1 – Технічні показники за генеральним планом

Номер з/п	Найменування	Од. вим. га, м ²	Кількість	Відсотки
1	Площа земельної ділянки в умовних межах проектування спортивно-оздоровчого комплексу в т. ч.:	га		
	– площа забудови, що проєктується;	м ²		
	– площа покриттів автопроїздів та стоянок для автотранспорту;	м ²		
	– площа покриттів тротуарів і вимощення;	м ²		
	– площа спортивних майданчиків;	м ²		
	– площа озеленення;	м ²		
	– площі без покриття	м ²		
2	Площа земельної ділянки в умовних межах проектування для розміщення паркової зони в т. ч.:	га		
	– площа покриттів автопроїздів та стоянок для автотранспорту;	м ²		
	– площа покриттів тротуарів і вимощення;	м ²		
	– площа озеленення;	м ²		
	– площі без покриття	м ²		

Згідно з ДБН Б.2.2-12:2018 «Планування і забудова територій» п. 10.8.10 Розрахункову кількість машино-місць на автостоянках і в гаражах біля громадських комплексів, закладів, окремих будинків і споруд масового відвідування слід приймати за даними таблиці 10.7.

Таблиця 3.2 – Розрахункові показники необхідної кількості машино-місць для спортивно-оздоровчого комплексу

Номер з/п	Громадські будинки і споруди масового відвідування	Розрахункова одиниця	Кількість машино-місць
1	Спортивні будівлі і споруди, стадіони, зали і басейни	На 100 відвідувачів та обслуговуючого персоналу	6–10

Місткість спортивно-оздоровчого комплексу визначається згідно ДБН В.2.2-13-2003 «Спортивні та оздоровчі споруди».

Таблиця 3.3 – Техніко-економічні показники спортивно-оздоровчого комплексу

Номер з/п	Найменування	Од. вим.
1	Нове будівництво	
2	Поверховість	
3	Ступінь вогнестійкості	
	– будівля басейну, будівля льодової арени;	II
	– навіс льодова арена.	III
4	Площа ділянки	га
5	Площа забудови	м ²
6	Загальна площа будівлі у тому числі	
	– будівля басейну	м ²
	– льодова арена	м ²
7	Будівельний об'єм	м ³
	– будівля басейну;	м ³
	– льодова арена.	м ³
8	Загальна кількість працюючих	осіб
9	Кількість місць в пунктах громадського харчування (буфети)	місць
10	Пропускна спроможність басейну	осіб /зміну
11	Пропускна спроможність льодової арени	осіб /зміну
12	Пропускна спроможність сауни	осіб
13	Кількість місць в фітнес-зоні	осіб
14	Кількість глядацьких місць	
15	в тому числі:	
	– в басейні;	осіб
	– на льодовій арені.	осіб
16	Загальна кількість автомобілів на автостоянках:	
	– для легкового автотранспорту;	м/м
	– для автобусів.	м/м

4 ЗАСОБИ КОНТРОЛЮ ТА СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ

Таблиця 3.1 – Види завдань, засоби контролю і максимальна кількість балів

Види завдань та засоби контролю	Розподіл балів
Змістовий модуль 1.1	35
Клаузура № 1 Аналіз існуючого архітектурно-просторового середовища	10
Клаузура № 2 Схема генерального плану території спортивно-оздоровчого комплексу	10
Клаузура № 3 Ескіз-ідеї композиційної та функціонально-просторової організації спортивно-оздоровчої будівлі	10
Самостійна робота за ЗМ 5.1 Аналіз аналогів будівлі зі спортивно-оздоровчою функцією. Вивчення нормативної документації за тематикою курсу дисципліни.	5
Змістовий модуль 1.2	35
Клаузура № 4 Архітектурно-планувальне рішення громадської будівлі (спортивно-оздоровча будівля)	10
Клаузура № 5 Тектонічне рішення спортивно-оздоровчої будівлі	10
Клаузура № 6 Архітектура землі. Просторове вирішення «аван-вестибюльного» вузла як посередника між зовнішньою і внутрішньою структурою спортивно-оздоровчої будівлі	10
Самостійна робота за ЗМ 5.2 Графічне оформлення проекту, текстова частина	5
Підсумковий контроль – диф. залік	30
Всього за модулем 5	100

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Архитектурное проектирование общественных зданий и сооружений : учебник для вузов / В. В. Адамович, Б. Г. Бархин, В. А. Варежкин и др. ; Под общ. ред. И. Е. Рожина, А. И. Урбаха. – [2-е изд.]. – М. : Стройиздат, 1994. – 543 с., ил.
2. Антонов В. Л. Архитектурная композиция как система «человек – среда» / В. Л. Антонов, С. А. Шубович. – Киев : НИИТИАГ, 1999. – 72 с.
3. Бутягин В. А. Планировка и благоустройство городов : учебник для вузов / В. А. Бутягин. – М. : Стройиздат, 1974. – 381 с.
4. Гейл Ян. Города для людей / Ян Гейл ; [пер. с англ.]. – М. : Альбина Паблшер, 2012. – 276 с.
5. Гуманитарный комплекс архитектуры. К вопросу о гуманитарных исследованиях в архитектуре / под общ. ред. докт. арх. С. А. Шубович ; Харьков. нац. акад. гор. хоз-ва. – Харьков : ХНАГХ, 2005. – 311 с.
6. ДБН Б.2.2-12-2019 Планування та забудова територій. – Режим доступу: https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/b_2_2_12/1-1-0-1802
7. ДБН В.2.2-13-2003 Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди. – Режим доступу: <https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/1-1-0-14>
8. ДБН В. 1.1-7-2017 Пожежна безпека об'єктів будівництва. – Режим доступу: <https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/1-1-0-88>
9. ДБН В.2.2-17:2019 Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення. – Режим доступу: https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/dbn_v_2_2_40/1-1-0-1832
10. Джекобс Д. Смерть и жизнь больших американских городов / Д. Джекобс; [пер. с англ.]. – М. : Новое издательство, 2011. – 460 с.
11. Про планування та забудову територій. Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://esopravo.org.ua/2011/06/06/19/>
12. Иконников А. В. Архитектура города : эстетические проблемы композиции / А. В. Иконников. – М. : Стройиздат, 1972. – 215 с.
13. Крогиус В. Р. Город и рельеф / В. Р. Крогиус. – М. : Стройиздат, 1979. – 124 с.
14. Лінда С. М. Архітектурне проектування громадських будівель і споруд : навч. посібник / С. М. Лінда. – Львів : Видавництво національного університету «Львівська політехніка», 2010. – 608 с.
15. Линч К. Образ города / К. Линч ; пер. В. Л. Глазычева. – М. : Стройиздат, 1982. – 328 с.
16. Малоян Г. А. Основы градостроительства : учеб. пособие / Г. А. Малоян. – М. : Издательство Ассоциации строительных вузов, 2004. – 120 с.
17. Містобудування. Довідник проектувальника / За ред. Т. Ф. Панченко. – Київ : Укрархбудінформ, 2001. – 192 с.
18. Містобудівне проектування. Частина I: Місто як об'єкт проектування: навч. посібник / За ред. Г. П. Петришин, Б. С. Посацького, Ю. В. Ідак. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2016. – 328 с.

19. Містобудівне проектування. Частина II: Проектування структурних елементів міста: навч. посібник / За ред. Г. П. Петришин, Б. С. Посацького, Ю. В. Ідак. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. – 288 с.
20. Моисеев Ю. М. Общественные центры / Ю. М. Моисеев, В. Т. Шимко. – М. : Высшая школа, 1987. – 92 с.
21. Новаковский М. Транспорт и проектирование центра города / М. Новаковский ; [пер. с польск.]. – М. : Стройиздат, 1978. – 202 с., ил.
22. Косицкий Я. В. Основы теории планировки и застройки городов : учеб. пособие / Я. В. Косицкий, Н. Г. Благовидова. – М. : Архитектура-С, 2007 – 76 с., ил.
23. Посацький Б. С. Основи урбаністики. Територіальне і просторове планування / Б. С. Посацький. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2011. – 368 с.
24. Пронин Е. С. Формирование городских центров / Е. С. Пронин. – М. : Стройиздат, 1983. – 150 с.
25. Сосновский В. А. Прикладные методы градостроительных исследований : учеб. пособие / В. А. Сосновский, Н. С. Русакова. – М. : Архитектура-С, 2006. – 112 с., ил.
26. Шимко В. Т. Архитектурное формирование городской среды: учеб. пособие дляarchit. спец. вузов. / В. Т. Шимко. – М. : Высшая школа, 1990. – 223 с., ил.
27. Шимко В. Т. Архитектурно-дизайнерское проектирование городской среды / В. Т. Шимко. – М. : Архитектура-С, 2006. – 382 с.
28. Основы теории градостроительства / [З. Н. Яргина, Я. В. Косицкий, В. В. Владимиров и др.]. – М. : Стройиздат, 1986. – 320 с.

Виробничо-практичне видання

Методичні рекомендації

до практичних занять та виконання самостійної роботи
з навчальної дисципліни

**«АРХІТЕКТУРНЕ ПРОЄКТУВАННЯ:
БУДІВЛЯ ЗІ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОЮ ФУНКЦІЄЮ»**

*(для студентів 3 курсу денної форми навчання
спеціальності 191 – Архітектура та містобудування)*

Укладачі: **ЖМУРКО** Юлія Вікторівна,
ВІТЧЕНКО Денис Миколайович

Відповідальний за випуск *І. В. Древаль*

За авторською редакцією

Комп'ютерне верстання *Ю. В. Жмурко*

План 2021, поз. 69 М.

Підп. до друку 26.02.2021. Формат 60 × 84/16.
Друк на ризографі. Ум. друк. арк. 1,2.
Тираж 50 пр. Зам. №

Видавець і виготовлювач:
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002.
Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК 5328 від 11.04.2017.